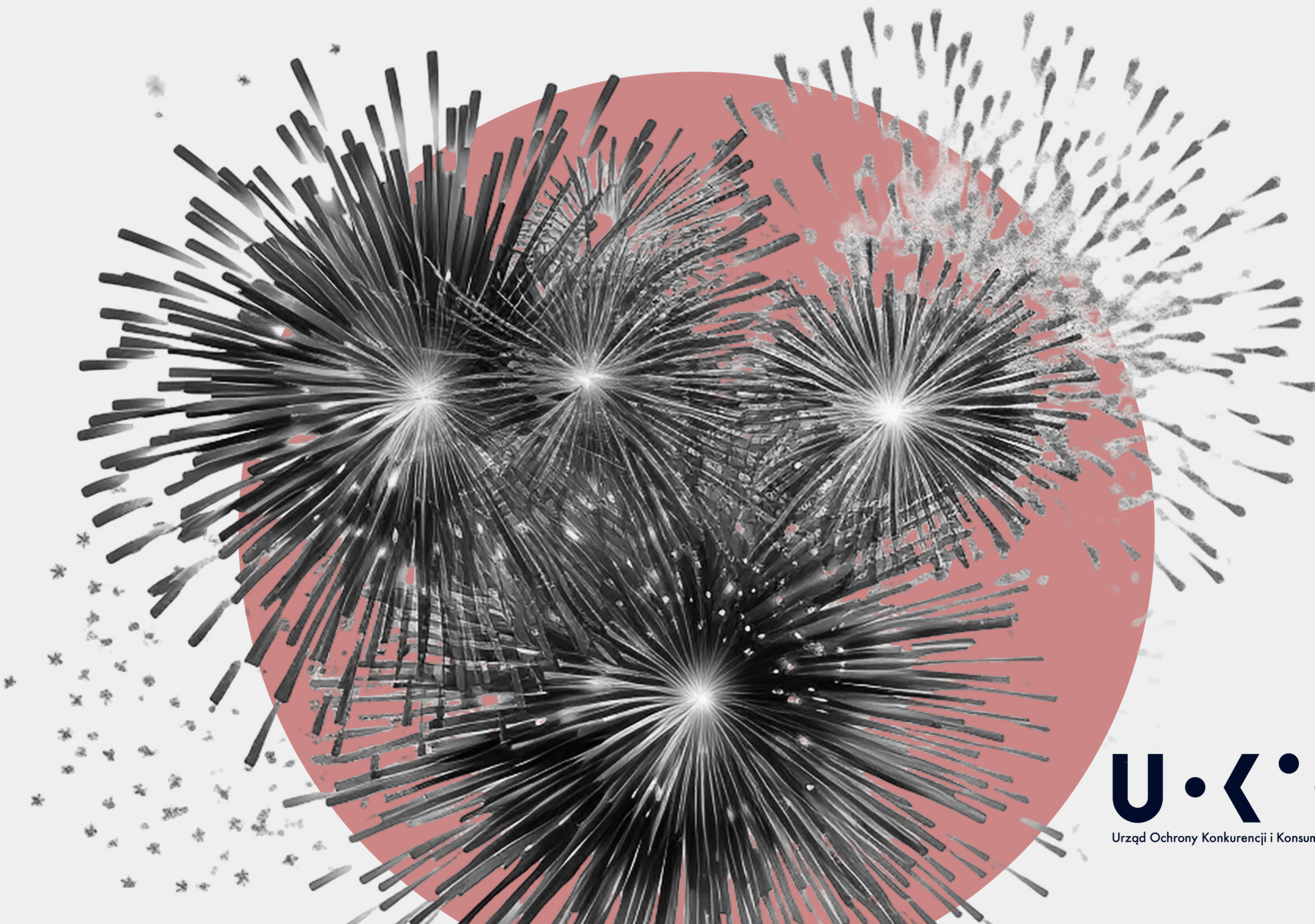

#Bezpieczeństwo

Wyroby pirotechniczne

Raport Inspekcji Handlowej

U·K·K

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Kto, co i kiedy?

Wojewódzkie inspektoraty Inspekcji Handlowej w Gorzowie Wielkopolskim, Katowicach, Warszawie i Szczecinie od października do listopada 2024 r. przeprowadziły kontrolę **12 modeli wyrobów pirotechnicznych klas F1-F3 – petardy błyskowe, baterie wyrzutni rurowych, fontanny, rakiety.**

Eksperci z Laboratorium Badań Środków Bojowych Wojskowego Instytutu Technicznego Uzbrojenia zbadali wszystkie modele pod względem konstrukcyjnym.

Tło kontroli

Prezes UOKiK wraz z Inspekcją Handlową dba o to, by na polskim rynku udostępniano tylko bezpieczne fajerwerki. Planując akcje kontrolne z WIH, Prezes UOKiK uwzględnia sezonowość oraz trendy panujące na danym rynku, aby elastycznie reagować na różne zjawiska, a także poziom ryzyka stwarzanego przez dany wyrób.

Wyroby pirotechniczne klas F1, F2 i F3 są przeznaczone do celów rozrywkowych. Ich używanie nie wymaga specjalistycznej wiedzy i odpowiednich uprawnień, wymaga jednak **szczególnej uwagi użytkowników**. Brak instrukcji lub niespełnienie obowiązujących wymagań technicznych (konstrukcyjnych) może prowadzić do poważnych konsekwencji.

Podstawa prawna

- ➔ Rozporządzenie Ministra Rozwoju z 3 czerwca 2016 r. ws. wymagań bezpieczeństwa dla wyrobów pirotechnicznych (dalej: Rozporządzenie MR)
- ➔ Ustawa z 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (dalej: Ustawa o materiałach wybuchowych do użytku cywilnego)
- ➔ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2019/1020 z 20 czerwca 2019 r. ws. nadzoru rynku i zgodności produktów oraz zmieniające dyrektywę 2004/42/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 765/2008 i (UE) nr 305/2011

Wymagania formalne

Zweryfikowaliśmy, czy wyroby pirotechniczne mają:

- prawidłowe **oznakowanie CE**,
- **numer jednostki notyfikowanej** – odpowiedzialnej za przeprowadzenie procedury oceny zgodności i wydawanie certyfikatów zgodności typu, zgłoszonej do Komisji Europejskiej i **umieszczonej w wykazie uprawnionych jednostek notyfikowanych**,
- prawidłowo sporządzoną **etykieta**, zawierającą m.in. nazwę i dane adresowe producenta/importera, numer rejestracyjny wyrobu, oznaczenie klasy wyrobu.

Wymagania formalne

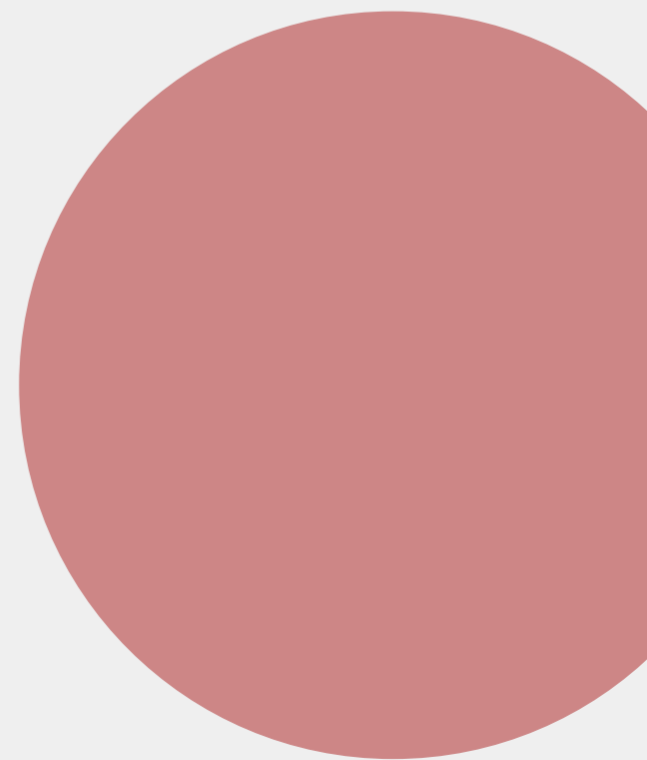
Sprawdziliśmy też, czy fajerwerki mają:

- prawidłowo sporządzoną **instrukcję w języku polskim,**
- certyfikat badania typu UE (dokument wydany przez niezależną jednostkę notyfikowaną, potwierdzający spełnianie wymagań przez przebadany przez nią wyrób),
- **dokumentację techniczną,**
- prawidłową **deklarację zgodności.**

Wyniki – wymagania formalne

Na sprawdzonych 12 modeli wyrobów pirotechnicznych w żadnym nie stwierdziliśmy nieprawidłowości.

Badania laboratoryjne

Eksperti z Laboratorium Badań Środków Bojowych Wojskowego Instytutu Technicznego Uzbrojenia (WITU) zbadali **12 modeli wyrobów pirotechnicznych** na zgodność z normą zharmonizowaną PN-EN 15947-5:2016-02 Wyroby pirotechniczne -- Wyroby pirotechniczne widowiskowe, klasy F1, F2 i F3 -- Część 5: Wymagania dotyczące konstrukcji i działania.

Badania laboratoryjne

Ekspertci sprawdzili:

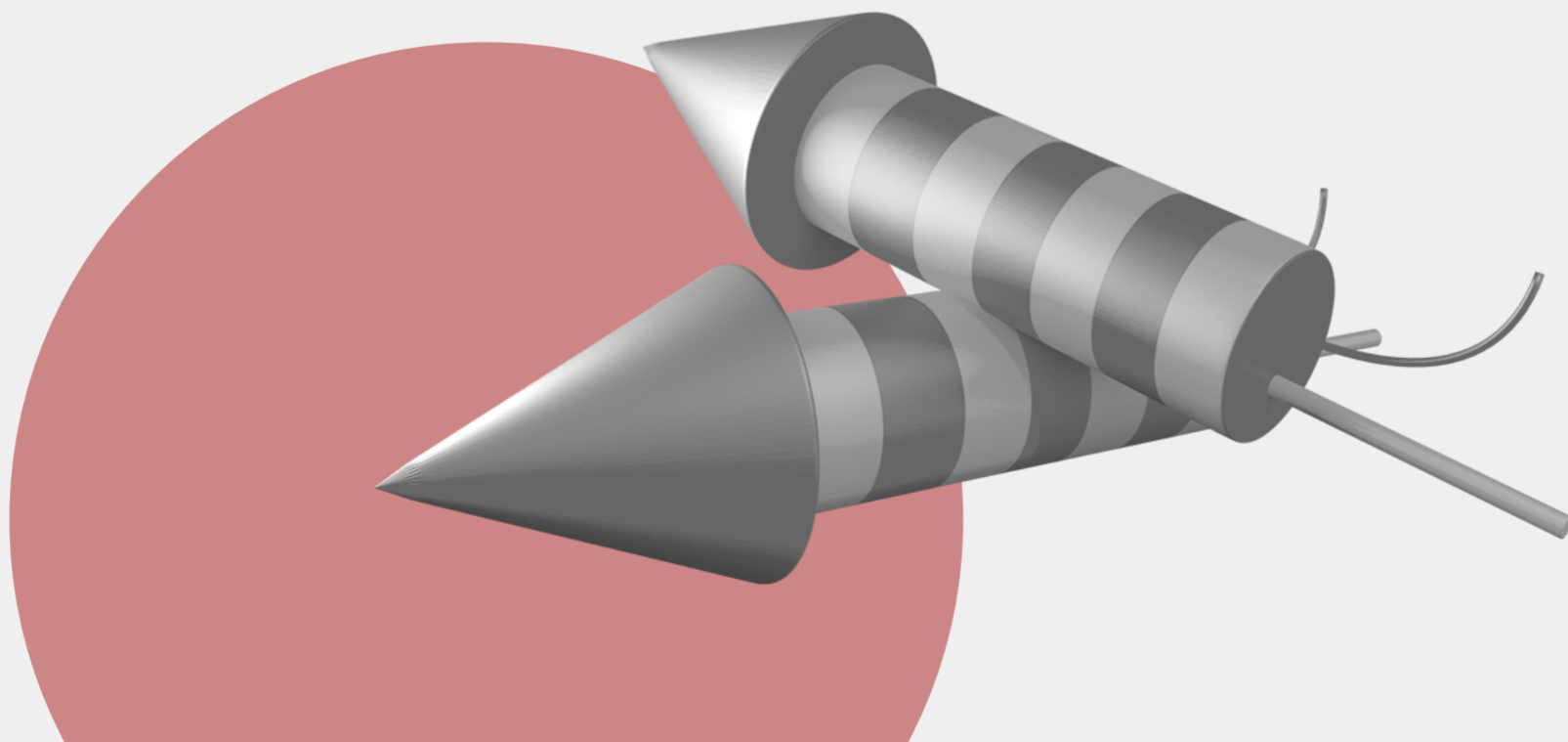
- **stabilność podczas odpalania** – brak stabilności podczas odpalania może skutkować nieprzewidywalnym kierunkiem działania wyrobu pirotechnicznego,
- **zawartość masy netto materiału wybuchowego** – przekroczona masa netto materiału wybuchowego zwiększa siłę efektu, co może grozić poważnymi obrażeniami,
- **poziom ciśnienia akustycznego** – przekroczony poziom natężenia emitowanego dźwięku może powodować uszkodzenie słuchu,
- **szybkość palenia się systemu inicjującego** – za krótki czas palenia się systemu inicjującego przyspiesza efekt pirotechniczny i stwarza zagrożenie obrażeń.

Wyniki – badania laboratoryjne

Eksperci nie zakwestionowali żadnego ze zbadanych 12 modeli wyrobów pirotechnicznych.

W przypadku jednej baterii wyrzutni rurowych eksperci w badaniach laboratoryjnych stwierdzili niezgodną z deklaracją producenta – wyższą wartość całkowitej masy netto materiału wybuchowego (NEC), jednak nadal mieściła się ona w poziomach wyznaczonych w normie. Oznacza to, że wyrób nie stwarza zagrożenia podczas użytkowania.

Efekty kontroli

W przypadku 1 wyrobu pirotechnicznego, w którym stwierdzono zaniżoną w stosunku do rzeczywistej, deklarowaną przez producenta wartość całkowitej masy netto materiału wybuchowego (NEC), ale spełniającą wymagania normy – **przedsiębiorca podjął działania naprawcze i poprawił oznakowanie** pod nadzorem WIIH.

Porównując wyniki tegorocznej kontroli do rezultatów działań kontrolnych w latach 2021–2023, można mówić o **poprawie sytuacji**. W 2021 r. 7 na 20 skontrolowanych wyrobów było niezgodnych, w 2022 r. – 5 na 20, w 2023 r. – 19 na 100. Podczas kontroli w 2024 r. nie stwierdziliśmy żadnych niezgodności – monitorowanie tego segmentu rynku i regularne pobieranie produktów do badań laboratoryjnych odnoszą zamierzony skutek, czyli poprawę poziomu bezpieczeństwa fajerwerków oferowanych konsumentom.

Porady dla przedsiębiorców

Pamiętaj!

- ➔ W Polsce wyroby pirotechniczne mogą nabywać i odpalać wyłącznie osoby pełnoletnie (tj. po ukończeniu 18. roku życia). Ich **sprzedaż osobom niepełnoletnim jest karalna** – grzywną, ograniczeniem albo karą pozbawienia wolności do lat 2.
- ➔ Obrót wyrobami pirotechnicznymi może się odbywać w pomieszczeniach sklepowych, magazynowych, na zapleczach i w pomieszczeniach sprzedaży doraźnej.
- ➔ Sprzedaż w pomieszczeniach sprzedaży doraźnej może być prowadzona nie dłużej niż 21 dni w roku, mogą się tam znajdować wyłącznie wyroby pirotechniczne klasy F1-F3 w ilości do 300 kg brutto.

Porady dla przedsiębiorców

Sprawdź, czy wyrób pirotechniczny ma:

- **oznakowanie CE** zamieszczone przez producenta,
- **deklarację zgodności**,
- **instrukcję w języku polskim**,
- **wymagane oznakowanie** zgodnie z Rozporządzeniem MR oraz Ustawą o materiałach wybuchowych do użytku cywilnego, np.:
  - numer rejestracyjny identyfikujący wyrób oraz numer wyrobu, partii lub jego serii,
  - określenie rodzaju miejsc, w których jest dozwolone jego używanie,
  - w stosownych przypadkach – określenie minimalnej bezpiecznej dla użytkownika odległości używania tego wyrobu.

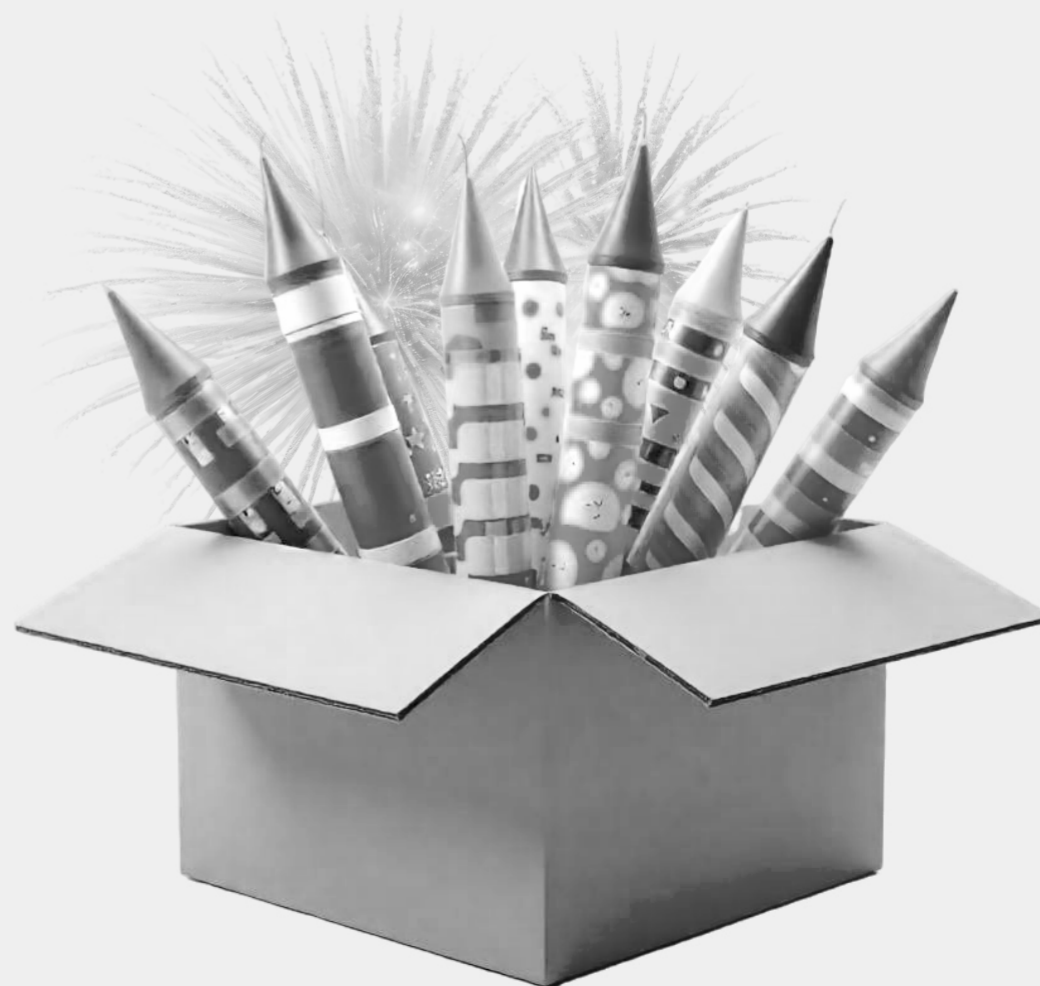

Porady dla przedsiębiorców

Kupuj od **sprawdzonych dostawców**.

Sprawdź, jakie masz obowiązki jako producent, importer lub dystrybutor, ich niedopełnienie może wiązać się z karą administracyjną – por. rozdział 5d „Obowiązki podmiotów gospodarczych związane z wprowadzaniem do obrotu lub udostępnianiem na rynku wyrobów pirotechnicznych” ww. ustawy.

Porady dla przedsiębiorców

- Za wprowadzenie do obrotu przez producenta bądź importera wyrobów pirotechnicznych oznaczonych CE niezgodnych z wymaganiami, np. pod względem konstrukcyjnym – grozi **kara do 120 tys. zł.**
- Za niezgodność formalną, np. brak danych producenta/importera, brak etykiety – grozi **kara do 10 tys. zł.**
- Za brak oznakowania CE – grozi **kara do 20 tys. zł.**
- Niebezpieczny produkt zgłaszany jest przez UOKiK do unijnego systemu **Safety Gate**, aby nie trafił w ręce europejskich konsumentów.

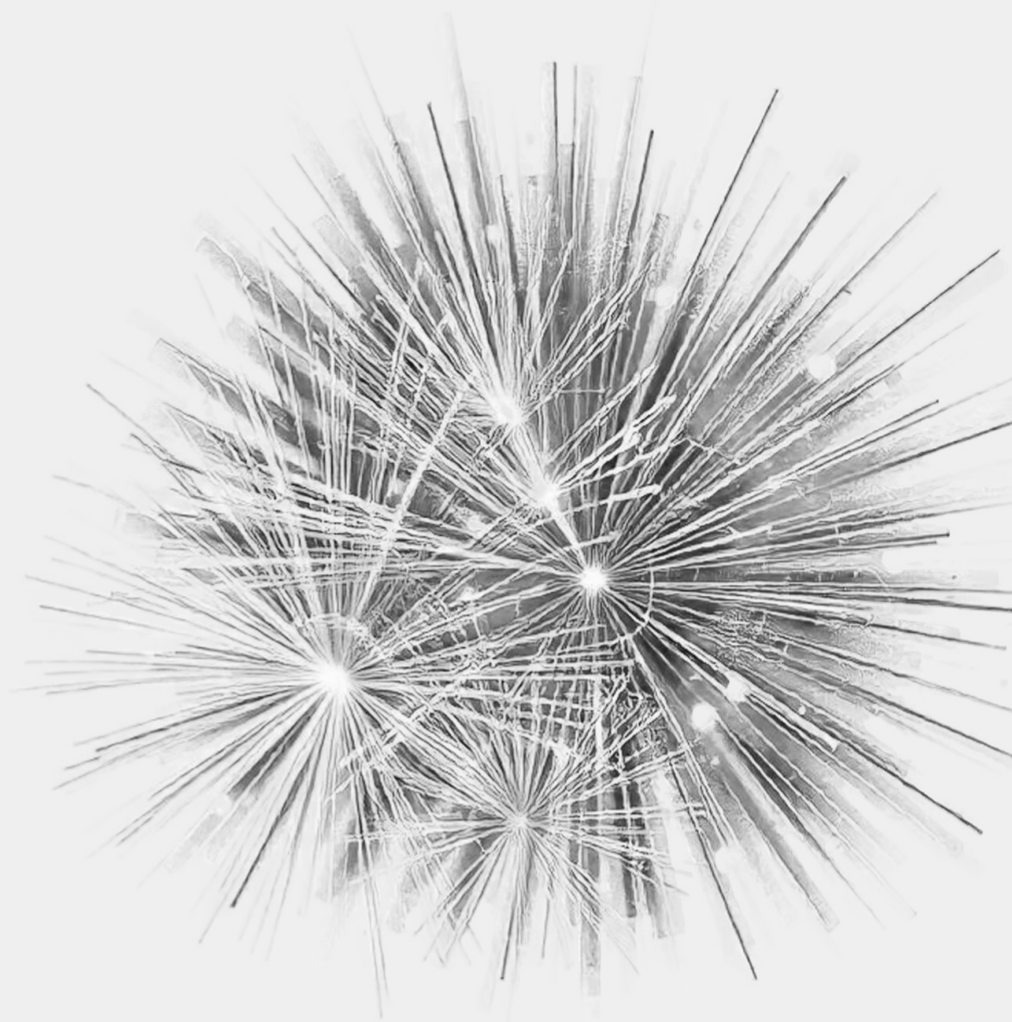
Porady dla konsumentów

Pamiętaj!

- **wyroby pirotechniczne mogą nabywać i odpalać wyłącznie osoby pełnoletnie,**
- ze względu na zawartość materiałów wybuchowych **każdy wyrób pirotechniczny nieodpowiednio używany może być niebezpieczny,**
- przed zakupem, a następnie użyciem fajerwerków, **sprawdź, czy nie są uszkodzone** – czy nie wysypuje się z nich materiał pirotechniczny, a obudowa nie ma żadnych wad, jak pęknięcia, rozdarcia, wgniecenia, wybrzuszenia.

Porady dla konsumentów

Upewnij się, że:

- **korzystanie z fajerwerków jest dozwolone** w wybranym miejscu i czasie oraz nikomu nie przeszkadza,
- **odpalasz je w miejscu bez przeszkód,** które mogłyby zakłócić ich lot – jak drzewa lub linie energetyczne.

Nie używaj fajerwerków pod wpływem alkoholu!

Porady dla konsumentów

Przestrzegaj wszystkich zaleceń z instrukcji obsługi fajerwerków – szczególnie zasad bezpieczeństwa odpalania, np.:

- oddalaj się na wskazaną odległość,
- **odpalaj pojedynczo, stojąc lub klęcząc z boku i trzymając źródło ognia w wyciągniętej ręce**
- nie pochylaj się nad odpalaniem wyrobami, by zmniejszyć ryzyko obrażeń wzroku,
- jeśli wyrób **nie zadziała – odczekaj co najmniej 15 minut** zanim podejdziesz, nie odpalaj go ponownie!

Porady dla konsumentów

Na każdym wyrobie pirotechnicznym powinny być:

- oznakowanie **CE**,
- zrozumiała **instrukcja** obsługi w języku polskim,
- **nazwa i adres producenta i importera**,
jeśli produkt pochodzi spoza Unii Europejskiej),
- **określenie typu**, np. bateria, petarda, rakieta,
- stosowne **ostrzeżenia**, w tym minimalna odległość, na jaką należy oddalić się po odpaleniu.

Na skróty

Na **12** modeli wyrobów pirotechnicznych **w żadnym nie wykazano nieprawidłowości formalnych i konstrukcyjnych.**

Zescreenuj i podaj dalej!

Listę skontrolowanych
produktów
znajdziesz w osobnym
dokumencie na [**uokik.gov.pl**](https://uokik.gov.pl)

